

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ
І ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИК
для студентів агробіотехнологічного факультету
спеціальності 206 – Садово-паркове господарство

Біла Церква
2018

УДК 712.2

Рекомендовано до видання
методичною радою БНАУ
Протокол № 11 від 30.11.2018 р.

Укладачі: Лавров В.В., д-р біол. наук, професор; С.В. Роговський, канд. с.-г. наук, доцент; О.Г. Олешко, канд. с.-г. наук, доцент; Л.П. Іщук, канд. біол. наук, доцент; В.П. Масальський, канд. біол. наук, асистент; Крупа Н.М., канд. біол. наук, асистент; Жихарева К.В., асистент; Струтинська Ю.В., асистент

Методичні вказівки для проходження виробничої і переддипломної практик для студентів агробіотехнологічного факультету спеціальності 206 – Садово-паркове господарство / Лавров В.В. та ін. Біла Церква, 2018, 27 с.

Програма практик студентів агробіотехнологічного факультету складена на підставі типової програми державного освітнього стандарту і плану навчального процесу спеціальності 206 – Садово-паркове господарство

Рецензенти:

Стадник А.П., д-р с.-г. наук, професор, завідувач кафедри лісівництва, ботаніки та фізіології рослин, Білоцерківський національний аграрний університет;

Кушнір А.І., канд. с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри ландшафтної архітектури і садово-паркового будівництва, Національний університет біоресурсів і природокористування України

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма практики визначає об'єм, зміст і методику проведення виробничої і переддипломної практик відповідно до навчального плану спеціальності «Садово-паркове господарство», призначена для студентів і керівників практик від університету і від підприємства (установи).

Практики студенти проходять на базових підприємствах, закріплених наказом по університету, з якими університет уклав договори щодо проведення практики. Перевага віддається підприємствам, що мають досвід в організації і проведенні робіт з благоустрою і озелененню територій, вирощуванню садивного матеріалу, а також проектним, науково-дослідним організаціям і установам, де можливо вивчення матеріалів, пов'язаних з темою випускної кваліфікаційної роботи.

Конкретний вид підприємства, бази практики затверджується персонально для кожного студента наказом по університету з урахуванням тематики дипломного проекту та передбачуваного місця роботи. Нижче в таблиці 1 наведено перелік баз практики.

Таблиця 1 – Перелік підприємств рекомендованих для проходження виробничої та переддипломної практики студентами, що навчаються за спеціальністю 206 – Садово-паркове господарство

№ п/п	Назва підприємства	Адреса місця розташування підприємства
1	ДП дендропарк «Олександрія» НАН України	м. Біла Церква
2	ДП дендропарк «Софіївка» НАН України	м. Умань
3	НБС ім. М.М. Гришка	м. Київ вул. Тімірязєва 1.
4	ДП Білоцерківське лісове господарство	м. Біла Церква, вул. Січневого прориву
5	Садовий центр «Едем Флора»	м. Біла Церква
6	Садовий центр «Лірис»	с. Чмирівка Білоцерківського району
7	Центр ландшафтного дизайну «Гармонія»	м. Біла Церква, вул. Піщана
8	Садовий центр «Єва»	с. Віта Поштова Васильківського району
9	Агрофірма «Світанок»	с. Ковалівка Васильківського району
10	Ландшафтний парк «Буки»	с. Буки Сквирського району Київської обл.

№ п/п	Назва підприємства	Адреса місця розташування підприємства
11	Біостаніонар БНАУ	м. Біла Церква
12	Санаторій «Діброва»	м. Біла Церква
13	Відділ ЖКГ Білоцерківської міської ради	м. Біла Церква
14	ПП «Сонце-Сад»	с. Жорнівка Києво-Святошинського району
15	Центр ландшафтної будівництва ПП «Немо»	с. Барахти Васильківського району
16	Приватний розсадник «Рослинка»	с. Озерна Білоцерківського району
17	Дитячий табір ДП ЗАТ «Антонов»	м. Київ
18	Приватний розсадник 'Mega Plant'	с. Триліси Фастівського р-ну
19	Відділ реалізації рослин гіпермаркету «Епіцентр»	М. Біла Церква, вул. Леваневського

План-графік проходження практики розробляється керівником від університету і погоджується з підприємством-базою практики на основі балансу часу і з урахуванням специфіки бази практики і її спеціалізації. Розподіл часу за розділами практики представлений в таблиці 2.

Таблиця 2 – Орієнтовний розподіл часу по розділах практики

Найменування розділу	Тривалість розділу, тижнів	
	виробничої практики	переддипломної практики
1. Організаційні питання оформлення на підприємстві, настановча лекція, інструктаж із техніки безпеки, розподіл по робочих місцях	1 день	1 день
2. Ознайомлення зі структурою і характером діяльності підрозділу. Уточнення завдання на практику.	1 день	1 день
3. Робота на робочих місцях в підрозділах підприємства. Виконання індивідуальних завдань. Екскурсії і лекції, що передбачені програмою практики.	3 тижні	4 тижні
4. Робота дублером керівників середньої ланки		3 тижні
5. Збір матеріалів для дипломного проектування.	2 дні	2 тижні
6. Оформлення, здача і захист звіту з практики.	2 дні	2 дні
РАЗОМ:	4 тижні	10 тижнів

2. ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Мета практики

Мета практики – закріплення і поглиблення теоретичних і практичних знань, отриманих студентами в ході лекційних і практичних занять під час практичної роботи на підприємстві. Ознайомлення з особливостями роботи на садово-паркових об'єктах та в розсадниках на посадах робітників, бригадирів, майстрів, фахівців.

2.2. Завдання виробничої практики:

1. Вивчення організаційної структури підприємства, бази практики, як об'єкта садово-паркового господарства, аналіз особливостей функціонування структурних підрозділів (Подається у вигляді схем);

2. Закріплення практичних навичок виконання базових технологічних операцій під час роботи на посадах робітничих професій на підприємстві;

3. Вивчення складу та стану дендрофлори садово-паркового об'єкту балансоутримувачем якого є підприємство – база практики.

4. Дослідження заселеності декоративних рослин шкідниками та враження хворобами, ідентифікація шкідників та збудників хвороб.

5. Ознайомлення з технологіями розмноження і вирощування садивного матеріалу в розсадниках та садових центрах, а також особливостями його реалізації.

6. Участь в проведенні ландшафтної таксації й інвентаризації насаджень чи інвентаризації садивного матеріалу, ознайомлення з особливостями оформлення документів.

7. Набуття практичних навичок монтажу автоматичних систем зрошення, викопування крупномірного садивного матеріалу з грудкою землі, посадки дерев та кущів тощо.

2.3. Зміст практики

В ознайомлювальній частині практики даються загальні уявлення про характер виробництва і структуру господарської діяльності. Перед початком практики всі студенти обов'язково повинні пройти на підприємстві інструктаж з техніки безпеки, загальний інструктаж з пожежної безпеки, а також інструктаж з правил внутрішнього розпорядку й окремих особливостей режиму роботи на даному підприємстві та в умовах надзвичайних ситуацій.

Розподіл по місцях практики і керівництво всією практикою здійснюється представниками від університету разом із фахівцем з підготовки кадрів підприємства, а на конкретному робочому місці - у відділах і службах спеціально призначеним фахівцем (інженерно-технічним працівником), що має базову вищу професійну освіту.

Перша частина практики передбачає загальне ознайомлення студентів з його виробничою і організаційною структурою. Докладніше досліджуються підрозділи, вказані в індивідуальному завданні.

Друга частина виробничої практики присвячується виконанню робіт відповідно до поставлених завдань на робочому місці, набуттю практичних професійних навичок у процесі ландшафтного будівництва чи обслуговування садово-паркових об'єктів. Нижче наводиться перелік обов'язкових типових питань, які вивчаються і засвоюються студентами під час проходження виробничої практики і оформлення звіту з практики.

Студенти - практиканти зобов'язані:

1. Вивчити структуру бази практики як об'єкта ландшафтно-архітектури, описати природно-історичні і природно-кліматичні умови району розташування підприємства; навести загальні відомості про підприємство, використання земельних ресурсів; ознайомитися з веденнями виробничої діяльності та особливостями екологічної ситуації.

2. Приймати участь у плануванні і організації технологічних процесів садово-паркового і ландшафтного будівництва.

3. Використовувати наявну нормативно-директивну базу для раціонального виконання технологічних процесів.

4. Здійснювати вибір найбільш прогресивних технологій виробничих процесів, раціоналізувати існуючі виробничі процеси з урахуванням наявної нормативної бази.

5. Проводити спостереження, вимірювання під час наукових експериментів, аналізувати результати і формулювати висновки, брати участь у виконанні окремих розділів наукових досліджень.

6. Оцінювати виробничі і невиробничі витрати, ефективність виробництва і проектів, що розробляються.

7. Закріпити набуті раніше практичні навички з виконання робіт із розмноження, вирощування, формування і викопування садивного матеріалу, догляду за квітниками, газонами, кущами і деревами, удосконалити вміння користуватися геодезичними приладами та інструментами під час ландшафтно-таксації.

2.4. Матеріал, який необхідно зібрати для звіту

Під час виробничої практики студент, який навчається за спеціальністю 206 – Садово-паркове господарство повинен ознайомитися з архітектурно-планувальною та ландшафтною організацією об'єктів садово-паркового господарства або будівництва, навчитися створювати композиції з деревної та чагарникової рослинності, засвоїти агротехнічні прийоми створення квітників, газонів та проводити догляд за ними, аналізувати економічні умови і результати виробничо-фінансової діяльності організації і підприємств, де він проходить практику і відобразити їх у звіті у відповідних розділах.

За період проходження практики студентам слід зібрати наступний матеріал, який буде використаний ними під час написання звіту:

1. Загальну характеристику підприємства (організації), де студент проходить практику: історія підприємства, спеціалізація виробництва, наявні трудові ресурси та їх використання, організація і структура виробництва, фінансова характеристика підприємства, економічні зв'язки тощо.

2. Відомості про клімат: температура повітря (максимальна, мінімальна, середня), дата весняних або осінніх заморозків, сума активних температур, напрям вітру тощо. Дані про геологічні, гідрологічні і ґрунтові умови місця розташування підприємства; матеріали щодо підземних комунікацій, технологічні карти на вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

3. Отримати копію генерального плану об'єкта (розміщення насаджень, теплиць, парників, розсадників тощо).

4. Відомості про пестициди, біологічно активні речовини, які використовують у технологічних процесах.

5. Перелік машин та механізмів, які використовуються під час технологічних процесів.

6. Асортимент рослин, які використовуються для створення газонів, квітників, альпійських гірок, композицій з деревно-чагарникової рослинності, з визначенням їх морфологічних характеристик.

7. Технологічні карти створення різних типів газонів, квітників, догляду за ними та боротьби зі шкідниками та хворобами.

8. Вивчити досвід проведення агротехнічних, біологічних та хімічних заходів боротьби зі шкідниками та хворобами декоративних рослин.

9. Проаналізувати основні економічні показники вирощування декоративних культур, створення садово-паркових об'єктів: собівартість садового матеріалу, кошториси на виконання робіт, рентабельність виробництва тощо.

У період виробничої практики, залежно від місця проходження і можливостей підприємства, що пов'язано з його спеціалізацією, необхідно забезпечити набуття практичних навичок і закріплення теоретичного матеріалу з наступних дисциплін:

Ландшафтна таксація. Ознайомитися з технологічними нормативами робіт з обліку насаджень, набути навички користування таксаційними приладами та інструментами. Засвоїти особливості геометричної будови перетину стовбура та визначення площі поперечних перетинів стовбурів. Виконувати таксаційні виміри діаметру, висоти окремо зростаючих дерев та діаметру, довжини зрубаних дерев, окремих сортиментів із занесенням даних у картку пробної площі чи карту модельного дерева. Визначати об'єм стовбура зрубаного дерева та вихід сортиментів лісотаксаційними методами в польових та камеральних умовах. Обчислювати різні види приросту окремого дерева, проводити аналіз ходу росту деревного стовбура, обчислювати приріст за запасом наявного деревостану. Згідно з вимогами нормативних документів та сучасними методиками закладати в натурі різні за способом, формою та призначенням пробні площі для отримання таксаційної характеристики насаджень.

Декоративне розсадництво з основами насінництва. Проводити папортизацію насіння посівного призначення. Визначати посівні якості насіння (чистота, маса 1000 насінин, схожість, життєздатність та доброякісність). Вміти одержувати насіннєвий матеріал із шишок, сухих та соковитих плодів. Встановлювати строки посіву, норми висіву і глибину загортання насіння. Розробляти схеми висіву насіння та застосовувати ефективні агротехнічні прийоми вирощування садивного матеріалу в теплицях, розсадниках, відкритих площах відповідно до нормативних вимог. Вміти підготувати насіння різних порід до посіву, укорінювати живці, користуватися біологічно активними речовинами. Підбирати сівозміни для шкільного відділень розсадників у різних ґрунтово-кліматичних умовах. Складати технологічні карти вирощування декоративних деревних культур та розсади трав'яних культур: підбирати асортимент, добрива, встановлювати норми поливу тощо. Проводити інвентаризацію садивного матеріалу, визначати його кількість та якісні показники. Ознайомитися з сучасними методами отримання садивного матеріалу, наприклад такого, як мікроклональне розмноження, вирощування садивного матеріалу в контейнерах тощо. Враховуючи біологічні особливості деревних порід проводити різні види щеплення в теплицях, розсадниках, насадженнях, використовуючи спеціальні інструменти та матеріали і розроблені рекомендації.

Фітопатологія. Проводити облік ураженості вегетативних та генеративних органів декоративних деревних та квітникових рослин фітопатогенними організмами (грибами, вірусами, бактеріями, фітоплазмами). Визначати необхідні методи захисту об'єктів садово-паркового будівництва від збудників хвороб. Використовуючи фітопатологічні довідково-методичні матеріали, проводити визначення основних збудників фітозахворювань та оцінювати санітарний стан насаджень відповідно до вимог санітарних правил. На підставі діючих методик та положень шляхом огляду діагностувати хвороби насіння і сіянців, визначати ступінь зараженості ґрунту теплиць, розсадників та лісокультурних ділянок хворобами із занесенням даних у відповідні відомості. Використовувати новітні методики проведення заходів з метою попередження руйнування деревини в разі заселення дерева руйнівними грибами. Надавати оцінку санітарному стану паркових і лісопаркових насаджень, проводити їх оздоровлення, враховуючи знання про індивідуальний розвиток та біологію збудника хвороби.

Ентомологія. Застосовувати сучасні технології проведення комплексу робіт із захисту деревини від руйнування на лісосіках та верхньому складі з урахуванням біологічних особливостей деревних порід та технічних шкідників. Проводити оцінку санітарного стану лісових і паркових насаджень та здійснювати санітарно-оздоровчі заходи у відповідності з санітарними правилами, методами і технологіями, які враховують біологічні особливості розвитку комах шкідників. Уміти за допомогою довідників, методичних розробок викладачів кафедри визначати виду приналежність шкідників та згідно з існуючими нормативами давати оцінку санітарному стану лісонасаджень. Проводити облік чисельності шкідників хвої та листків. Контролювати санітарний стан розсадників, теплиць на заселеність комахами-шкідниками. Визначати видовий склад ґрунтової ентомофауни.

Дендрологія. Визначати видовий склад насаджень на територіях, які підлягають обстеженню, проводити їх екологічний та морфологічний аналіз. Встановлювати певні фенологічні фази індивідуального розвитку, за необхідності складати феноспектри садово-паркових груп. Проводити діагностику життєздатності деревних рослин, інвентаризацію деревних насаджень. На основі довідково-методичних матеріалів і нормативних документів визначати візуально в польових умовах та за даними пробних площ у камеральних умовах, дендрологічні, морфологічні, едафічні, фітоценотичні та екологічні характеристики компонентів насадження: деревостану, підліску, підросту. Визначати рясність цвітіння

та плодоношення деревних, чагарникових і трав'янистих рослин методами окомірної оцінки та кількісного обліку за існуючими методиками.

Лісознавство. Використовуючи шкали оцінки успішності природного поновлення, проводити облік самосіву і підросту деревних порід на лісосіках та під наметом насаджень для обґрунтування шляхів лісовідновлення. Ознайомитися з діючими положеннями і рекомендаціями щодо створення і формування лісонасіневих плантації вегетативного і насінневого походження для тривалої заготівлі цінного за спадковими властивостями насіння деревних порід, прийняти участь в їх обстеженні в натурі та практикою занесення даних на них у паспорти відповідної форми. На основі оцінки стану насаджень відповідно до існуючих положень і рекомендацій проводити заходи щодо збереження самосіву і підросту та сприяння природному поновленню основних лісотвірних порід під наметом насаджень і на лісосіках з метою постійного виконання лісом середовищевірних функцій і формування біологічно стійких високопродуктивних лісостанів. На основі нормативних документів проводити інвентаризацію на ділянках, де створені лісові культури.

Квітникарство. Ознайомитися з асортиментом декоративних квіткових однорічних, дворічних та багаторічних рослин, що використовуються в озелененні, їх морфологічними характеристиками, особливостями їх росту і розвитку, вимогами до умов зростання; охарактеризувати особливості насінневого та вегетативного розмноження квітникових культур. Опанувати методи створення квітників: їх планування, перенесення в природу, організацію догляду за квітниками. Вивчити специфіку зрізу квітникових культур, методи збереження квітникової продукції. Ознайомитися з технологією створення кам'яних садів. Закріпити отримані під час лекційних та практичних занять знання і вміння, проводити підготовку ґрунту під квітникові насадження, вирощувати розсаду декоративних квіткових рослин, засвоїти техніку розмноження вегетативним та насінневим способами, регулювати ростові процеси та розвиток квітниково-декоративних рослин із використанням фізіологічно активних речовин тощо.

Рослини закритого ґрунту. Ознайомитися з основними теоретичними положеннями технології вирощування декоративних рослин у теплицях, парниках та оранжереях, організацією процесу вирощування промислових декоративних культур. Вивчити технологію вирощування квітів на зріз, а також розмноження, дорощування та передпродажну підготовку горщечкової продукції в умовах теплиць. Студенти повинні вміти організовувати технологічні процеси, впливати на їх ефективність

та здійснювати контроль робіт із вирощування декоративних рослин в умовах закритого ґрунту, виконувати базові експериментальні роботи, узагальнювати та систематизувати їх результати.

Під час проходження практики студент повинен проаналізувати такі аспекти роботи підприємства як охорона праці та навколишнього середовища.

Охорона праці. Студент-практикант ознайомлюється зі службою охорони праці та формами контролю за технікою безпеки на підприємстві (базі проходження практики), набуває навички проведення навчальних та поточних інструктажів із техніки безпеки з працівниками при проведенні робіт зі створення об'єктів садово-паркового господарства та догляду за ними. Студент детально опановує заходи протипожежної безпеки на підприємстві, контролю санітарно-гігієнічного стану, надає рекомендації щодо удосконалення технології створення об'єктів зеленого будівництва й отримання садивного матеріалу з метою ліквідації небезпечних ланок роботи.

Екологічний стан господарства. Студент-практикант вносить пропозиції керівництву організації, де він проходить виробничу практику щодо охорони навколишнього середовища. Бере участь у розробці плану заходів з охорони природи, що включає розділи: охорона земель, охорона води, охорона атмосфери. Проводить бесіди з питань охорони природи з робітниками підприємства.

2.5. Особиста участь студента в технологічних процесах

За період виробничої практики студент зобов'язаний засвоїти практичні питання щодо:

- проведення інвентаризації деревних насаджень, визначення їх видового складу;
- оцінки санітарного стану та визначення збудників хвороб та ентомошкідників;
- створення газонів, квітників та інших об'єктів зеленого будівництва та догляду за ними;
- проведення паспортизації насіння посівного призначення, підготовки їх до посіву, розрахунок норми висіву при створенні газонів;
- користування лісотаксаційними приладами та інструментами.

У зв'язку з цим студент-практикант повинний прийняти особисту участь у наступних видах робіт:

- детальному дослідженні ділянки, на якій планується створення об'єктів садово-паркового господарства;
- складанні інвентарної відомості певного об'єкту лісового господарства із зазначенням вікового та санітарного стану рослинних об'єктів

(за необхідністю зазначити збудників хвороб та комах-шкідників), їх видового складу, фенологічних фаз;

- підбору асортименту рослин для створення квітників, газонів, альпійських гірок, розробці системи заходів догляду за ними;
- закладанні квітників, газонів або альпійських гірок, користуючись власним досвідом, порадами керівника практики, методичними рекомендаціями;
- догляду за створеними садово-парковими об'єктами;
- підготовці насіння до посіву;
- визначенні якостей насіння (чистота, маса 1000 насінин, схожість, життєздатність, доброякісність тощо).

2.6. Науково-дослідна робота

У період проходження виробничої практики студент відповідно до індивідуального завдання, що видає керівник практики від навчального закладу (кафедри садово-паркового господарства), зобов'язаний провести польові дослідження (розсадник, лісовий фітоценоз, заповідник, парк тощо) або у закритих приміщеннях (теплиці, оранжереї), результати яких стануть матеріалом для виконання випускної роботи. Тема, схема дослідження і методики його виконання узгоджується з керівником від кафедри перед виїздом студента на виробничу практику. Під час проходження практики в певній установі студенту необхідно зібрати дані про новітні технології вирощування садивного матеріалу деревних і квітникових декоративних рослин; застосування біологічно активних речовин; використання комп'ютерних програм під час обліку деревостану тощо

Приклади індивідуальних завдань наведені у додатку 3.

Основні результати проведення дослідів потрібно показати у відповідному розділі звіту з практики.

2.7. Структура звіту про виробничу практику

Головні вимоги до звіту: аналітичний підхід, критичний характер подачі матеріалів, конкретність, послідовність, достатня повнота. Звіт не повинен носити описовий „книжковий” характер. У ньому повинні бути визначені особисті судження і погляди автора звіту. Матеріали звіту викладаються за розділами у послідовності, вказаній у програмі. Загальний обсяг звіту має бути не більше 40 сторінок друкованого тексту. Звіт з практики повинен містити наступні структурні елементи.

Титульний аркуш (додаток 1)

Зміст

Завдання на практику (додаток 2)

Вступ. У вступі висвітлюється мета і завдання практики, вказується місце її проходження, актуальність теми, що виконується студентом під час виробничої практики за індивідуальним завданням.

1. Загальна характеристика місця проведення практики: підприємство зеленого господарства, розсадник, заповідник, лісгосп, дендропарк, ботанічний сад, ландшафтний парк. Аналізують розміщення об'єкта, вказують його місце у структурі міста (області), характеризують насадження навколо об'єкту, показують структуру управління, здійснюють історичний аналіз, описують стилістичні особливості і характер парку, теплиць, структуру розсадника, аналізують забезпеченість машинами і механізми, трудовими ресурсами тощо.

Розташування підприємства визначається географічними координатами, а лісокультурний район встановлюється згідно з районуванням України, розробленим Б.Й. Логгіновим.

Надається стисла санітарно-гігієнічна характеристика району, наявність джерела шкідливих газів, пилу та інших факторів, ступінь шкідливості.

2. Природно-кліматичні умови району практики

2.1. Геологія і гідрологія: стисла характеристика рельєфу, висота над рівнем моря, водойми і водні потоки, вихід гірських порід, глибина і режим ґрунтових вод тощо.

Рельєф описується за такою схемою: положення відносно рівня моря, загальний опис місцевості і форми мікрорельєфу, наявність ерозійних процесів.

2.2. Клімат: середньомісячна температура повітря, середня мінімальна і максимальна температура повітря, сезонна і річна кількість опадів, відносна вологість повітря, число похмурих і сонячних днів, сила вітру, напрямок за сезонами, можливість суховіїв та посух, промерзання ґрунту, товщина снігового покриву та характер його накопичення, час повного сходження снігового покриву.

Для характеристики кліматичних умов слід використовувати дані кліматичних довідників України або результати багаторічних спостережень найближчої до підприємства метеорологічної станції.

2.3. Ґрунти та глибина залягання ґрунтових вод. Ґрунтово-гідрологічні умови характеризуються: основними типами ґрунтів, глибиною залягання ґрунтових вод. Виявляють належність ґрунтів до відповідної класифікації, наводять їх стислу характеристику з зазначенням вмісту елементів живлення, гумусу, кислотності, засоленості, лужності тощо.

Переважаючі типи ґрунтів описують за генетичними горизонтами з наведенням їх механічного складу.

2.4. *Тривалість вегетаційного періоду, час настання осінніх заморозків, кінець весняних приморозків.* Указують середньо-багаторічну тривалість вегетаційного періоду та час настання перших осінніх та останніх весняних заморозків за багаторічними даними. За можливості характеризують вегетаційний період року проведення практики, вказуючи дати настання основних фенологічних фаз рослин.

3. Аналіз рослинності (асортимент декоративних деревних і квітникових рослин, газонних трав). Якщо *практика проходить у лісовому господарстві, заповіднику, лісопарку, парку* надається аналіз структури та динаміки фітоценозу і оцінка його стану, проводиться таксаційно-фітоценотична оцінка фітоценозів (табл. 1). Наводяться дані з розподілу площ за основними (панівними) породами (табл. 2).

Таблиця 1 – Зразок бланку опису лісового фітоценозу

1	Геоботанічний опис №	Опис
1.1	Пробна площа №	
1.2	Дата	
1.3	Автор опису	
1.4	Назва асоціації	
1.5.1	Географічне положення	
1.5.2	Місцезнаходження	
1.5.3	Лісництво	
1.5.4	Квартал, виділ	
1.5.5	Оточення	
1.5.6	Розміри площі	
1.6	Прив'язка до профілів, катен	
2	Екотоп	
2.1	Висота над рівнем моря, м	
2.2.1	Рельєф:	
2.2.2	Мезорельєф	
2.2.3	Мікрорельєф	
2.2.4	Нанорельєф	
2.2.5	Експозиція, крутизна схилів	
2.3.1	Умови зволоження	
2.3.2	Тип гігротопу	
2.4.1	Ґрунтовий покрив	
2.4.2	Підґрунтя	
2.4.3	Мертвий покрив	
3	Зооценоз	

Таблиця 2 – Розподіл площ під основними породами

Порода	Площа, га	Примітка

Визначають:

клас віку – умовний підрозділ насаджень на групи за віком (хвойні породи, дуб, клен, бук, ясен, в'яз, підрозділяються на класи по 20 років; береза, вільха, осика, липа – на класи по 10 років);

бонітети – показник продуктивності насаджень в умовах зростання. Визначається за середньою висотою дерева даного віку (I – бонітет високих насаджень, V – найменших);

повнота – ступінь зімкнутості крон насаджень (1 – повнота насадження, 0,1 – рідкі) (табл. 3);

надґрунтовий покрив – характер покриття верхнього шару ґрунту (трав'янистий, моховий, лишайниковий, мертвий (опале листя, хвоя, кора і гілки));

тип лісу – сукупність насаджень, що характеризуються однорідними умовами (головним чином, однаковими умовами зволоження);

запас деревини – об'єм деревини, вимірюється у кубічних метрах.

Таблиця 3 – Розподіл площ за повнотою насаджень

Порода	Повнота насаджень								Площа, га	Середня повнота
	1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3		

Еколого-фітоценотичний аналіз виконується за схемою:

Тип рослинності → формація → субформація → екологічна група → асоціація із зазначенням лісорослинних умов → корінна асоціація → вихідна асоціація.

Морфологія фітоценозу: флористичний склад (відсоткове співвідношення, перевага виду); екологічний склад (ксеро-, мезо-, гігро-, галофіти та ін.); популяційний аналіз (аналіз видового складу за статтю, віком та екоотічним складом); перевага виду (за 5-бальною шкалою О. Друде); покриття трав'янистими рослинами (за 5-бальною шкалою Шеннікова), деревними рослинами (за 10-бальною шкалою); виділення едифікаторів та асектаторів, видів-супутників, випадкових видів; ярусність (деревних, чагарникових, трав'янистих рослин), аспективність або фізіономічність (залежно від пори року та особливостей рослин).

Розрахунок частоти відвідування об'єкта (лісопарку, парку), рекреаційне навантаження.

Таксаційно-фітоценотичну оцінку фітоценозів під час проведення інвентаризації лісопаркових і паркових насаджень проводять за методикою В.П. Кучерявого, використовуючи шкали бальної оцінки, наведені в таблиці 4. Розділивши суму набраних балів на кількість досліджених показників отримують середню оцінку естетичності фітоценозу.

Зведені результати інвентаризації насаджень переносять в таблицю 5, у якій вказують виявлені види, їх кількість відповідно до групи віку і діаметру стовбура (діаметр стовбура вимірюють на висоті 1,5 м).

Таблиця 4 – Таксаційно-фітоценотична шкала естетичної оцінки фітоценозу (за В.П. Кучерявим, 1981)

Таксаційно-фітоценотичні ознаки	Бали	Таксаційно-фітоценотичні ознаки	Бали
Бонітети: I і вище II – III IV – V	3 2 1	Щільність трав'яного покриву: Густий (проективне покриття більше 75 %) Середньої щільності (45–75 %) Рідкий (до 45 %)	3 2 1
Вологість ґрунту: Сухий Свіжий Вологий Сирий, мокрий	2 3 2 1	Вік деревостану: Молодняк Середньовікове насадження Спіле насадження	1 2 3
Характер рельєфу: Горбкуватий Хвилястий Рівний	3 2 1	Повнота деревостану: 0,9 і більше 0,6–0,8 0,5 і менше	1 2 3
Ярусність головної синузії: Одноярусна Двохярусна Трьохярусна	1 2 3	Захламленість ділянки: Висока Середня Відсутня або незначна	1 2 3
Підрост: Незадовільний Задовільний Добрий	1 2 3	Ознаки ґрунтової ерозії: Значні Незначні Відсутні	1 2 3
Підлісок: Густий Середній Рідкий	1 2 3	Ознаки ущільнення ґрунту: Помітні Ледь помітні Відсутні	1 2 3
Видовий склад трав'янистого покриву: Багатий (більше 50 видів) Середньо-багатий (20–50 видів) Бідний (менше 20 видів)	3 2 1	Ознаки ентомо-, фіто- та інших хвороб Відсутні Ледь помітні Помітні	3 2 1

Якщо місцем практики є господарство зеленого будівництва, де-дропарк, ландшафтний парк, розсадник, складається інвентаризаційна відомість деревної рослинності (табл. 5), надається зведена відомість асортименту дерев і кущів (табл. 6), характеризується тип квітників (табл. 7), газонів (табл. 8), вказується площа, яку вони займають, наводяться фотографії. Пропонуються рекомендації з поліпшення їх загального вигляду, зі зміни асортименту, покращення композицій тощо.

Таблиця 5 – Інвентаризаційна відомість деревної рослинності

№ п/п	Вид рослинного угруповання *	Назва виду, форми	Кількість екземплярів	Вік
1	2	3	4	5

Продовження табл. 5

№ п/п	Висота (см) та діаметр стовбура (м)	Форма та діаметр крони	Репродуктивні можливості: цвіте, плодоносить (цв., пл.)	Стан: здорове, хворе, всихаюче (зд., хв., вс.)	Примітка
6	7	8	9	10	11

Примітка. * Вид рослинного угруповання (масив, куртина, група, алея, гай, живопліт, зелена стіна та ін.) Таблицю краще не розбивати, а розташувати у альбомному форматі.

Таблиця 6 – Асортимент дерев і кущів (зведена відомість)

№ п/п	Вид, форма	Кількість, шт.	Група віку, років				Групи діаметрів стовбура, см			
	Українська назва, латинська назва		1-10	11-190	20-49	≥50	1-10	11-30	31-50	≥ 51
	Деревні хвойні види (за алфавітом) Деревні листяні види (за алфавітом) Кущі хвойні (за алфавітом) Кущі листяні (за алфавітом) Ліани (за алфавітом)									

Для опису рослин, що використані для створення квітників використовують табл. 7.

Таблиця 7 – Характеристика квітників

№ п/п	Вид, сорт рослини	Колір	Строки цвітіння	Вид квітника	Площа, м ²

Під час характеристики газонів користуються формою наведеною в табл. 8.

Таблиця 8 – Характеристика газонів

Категорія газону	Вид газону	Види трав, % у суміші	Площа, м ²	Примітка

4. Аналіз технології вирощування садивного матеріалу в даному господарстві

4.1. *Ботанічний опис вказаного виду* (видів роду). Вказують систематичну приналежність культури, характеризують морфологічні особливості стебла, пагонів, листків, коренів, глибину та характер розміщення коренів у ґрунті, будову квіток, плодів, насіння, описують терміни цвітіння та плодоношення.

4.2. *Декоративні форми*. Описуються декоративні форми, які розмножують і вирощують в розсаднику, їх особливості, застосування в озелененні.

4.3. *Аналіз технології вирощування обраної декоративної культури в даному господарстві*.

4.3.1. *Способи розмноження вказаної форми*. Описують всі можливі способи розмноження культури (насіннєве, вегетативне).

4.3.2. *Вирощування розсади (для квітникових рослин), сіянців і саджанців (для деревних рослин)*. Характеризується насінництво даної культури, посів насіння у ґрунт або у парники, догляд за розсадою або

4.4. *Особливості посадки і вирощування культури на місці постійного зростання*. Описують особливості підготовки ґрунту під культуру, садіння з урахуванням екологічних вимог, підживлення, полив тощо.

4.5. *Хвороби і шкідники*. Описують хвороби і шкідників культур, вказують кількість на рослині, засоби боротьби з ними. Проводять фітопатологічну експертизу. Зразок заповнення бланків наведено у додатках (додаток 5–7).

4.6. *Технологічна карта виробництва садивного матеріалу вказаної форми* (перелік агротехнічних прийомів із зазначенням необхідних матеріалів, трудових ресурсів та механізмів). Здійснюється згідно наведе-

ної форми, враховуючи зміни цін на технологічні операції, насіння, садивний матеріал тощо.

В кінці розділу 4 студент критично вказує на недоліки в технології вирощування культури у даному господарстві, узагальнює передовий досвід, звертає увагу на новітні технології, надає власні рекомендації щодо покращання процесу.

Під час проходження практики в лісовому господарстві, заповіднику, розсаднику, лісопарку окремі етапи створювання насаджень, технології вирощування садивного матеріалу слід ілюструвати фотографіями, схемами, рисунками, таблицями.

5. Науково-дослідна робота. У цьому розділі висвітлюються результати науково-дослідної роботи, яка була виконана студентом згідно індивідуального завдання. У цьому розділі важливо викласти методiku досліджень, навести схеми проведених дослідів. Під час обґрунтування експериментів чи аналізі отриманих результатів доцільно посилатися на літературу, де висвітлюються ці питання.

6. Охорона праці. Описують особливості охорони праці та техніки безпеки під час виконання робіт на підприємстві. Аналізують виробничий травматизм. Викладають вимоги безпеки під час проведення робіт, пов'язаних з проходженням практики. Описують заходи поліпшення охорони праці.

7. Охорона навколишнього середовища. Аналізують вплив агротехнічних операцій з вирощування культури або реалізації проектних рішень на зміни довкілля. Вносять пропозиції з його оптимізації. Описують заходи, спрямовані на формування екологічної культури населення.

8. Графічні матеріали. В графічній частині звіту надаються такі матеріали:

карти досліджуваної території з нанесенням на них джерел викидів і скидів, виділенням пріоритетних джерел забруднення повітряного та водного басейнів.

роза вітрів – це графічне зображення повторюваності напрямків, швидкості вітру в даному пункті за певний період (рік, сезон, місяць, декада тощо). Роза вітрів являє собою векторну діаграму, довжина променів якої пропорційна повторюваності по румбах. Повторюваність по румбах помічається цифрою на промені, а повторюваність штилів помічається в центрі кола рози.

генеральний план об'єкту (розміщення парників, розсадників, теплиць тощо).

Висновки і пропозиції

У висновках і пропозиціях практикант викладає особисті висновки про діяльність організації, в якій він проходив виробничу практику і вносить пропозиції, які, на його думку, варто впроваджувати для покращення її роботи. Пропозиції повинні бути конкретними та реальними для умов даного господарства.

Використана література

Наводять список використаних літературних джерел у алфавітному порядку, згідно вимог ДСТУ. Це можуть бути Закони України, постанови кабміну, ДБНи, підручник, довідники, наукові статті, методичні вказівки тощо.

3. ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Мета практики

Метою переддипломної практики є вибір або уточнення теми дипломного проекту, збір матеріалів для дипломного проектування, практична робота на посадах керівника середньої ланки, дублера спеціаліста, оволодіння практичними навиками самостійного вирішення інженерних та організаційних завдань. Підготовка студентів до вирішення організаційно-технологічних завдань на виробництві і до виконання випускної кваліфікаційної роботи.

3.2. Завдання переддипломної практики

1. Закріплення, розширення і систематизація теоретичних знань, набуття практичних навиків у вирішенні інженерних завдань.

2. Вивчення технології виробництва садивного матеріалу, садово-паркового і ландшафтного будівництва.

3. Вивчення прийомів і засобів змісту, капітального і поточного ремонту об'єктів ландшафтного будівництва, методів вирощування і культивування декоративних рослин в ландшафтному будівництві

4. Складання календарних планів-графіків виконання парковпорядкувальних і ландшафтних озеленювальних робіт, планів використання машин і механізмів, технічного оснащення і організації робочих місць.

5. Участь у розробці та технічному обґрунтуванні нормативів ландшафтного будівництва;

6. Вивчення нормативів матеріальних витрат (норми витрати сировини, напівфабрикатів, матеріалів, енергії).

7. Розрахунок економічної ефективності запроєктованих заходів і технологічних процесів в зеленому господарстві і ландшафтному будівництві.

8. Здійснення контролю за дотриманням технологічної дисципліни на підприємствах садово-паркового господарства і підприємствах з ландшафтного будівництва.

9. Розробка і участь у реалізації заходів щодо підвищення ефективності виробництва, скорочення витрат матеріалів, зниження трудомісткості, підвищення продуктивності праці.

10. Участь у розробці робочих проєктів і технічної документації на об'єкти ландшафтного будівництва.

11. Проведення наукових досліджень або виконання проєктних і технічних розрахунків у сфері ландшафтного будівництва або садово-паркового господарства.

12. Збір, обробка, аналіз і систематизація науково-технічної інформації відповідно до теми дипломної роботи (проєкту).

13. Вивчення спеціальної літератури і іншої науково-технічної інформації, досягнень вітчизняної і зарубіжної науки і техніки в області ландшафтного будівництва.

3.3. Зміст практики

Під час переддипломної практики студенти разом із збором матеріалів для дипломного проєктування повинні за можливості брати участь у вирішенні поточних виробничих завдань. Вони можуть займати робочі місця розробників проєктної документації з використанням програмних засобів; планувати і здійснювати основні технологічні процеси в лісопарковому і міському зеленому господарстві та ландшафтному будівництві, управляти процесами, що діють, у сфері ландшафтного проєктування і будівництва.

3.4. Питання економіки і організації виробництва

Питання економіки і організації виробництва вивчаються студентами під час переддипломної практики відповідно до теми дипломного проєкту і методичних вказівок з дипломного проєктування. Важливо на практиці ознайомитися з організацією праці на підприємствах-базах практики, проаналізувати економічну діяльність підприємств, особливості планування виробництва та управління підприємством.

3.5. Питання охорони праці і навколишнього середовища

Під час переддипломної практики вивчаються питання охорони праці та техніки безпеки, що передбачено методичними вказівками до дипломного проєктування, зокрема:

- організація робочого місця і його особливості під час використання персонального комп'ютера;
- планування і впровадження наукової організації праці під час здійснення ландшафтного будівництва;
- вивчення законодавства, що регламентує техніку безпеки та охорони праці;
- розробка заходів з техніки безпеки, що реалізують ефективне впровадження дипломного проекту.

4. КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

За місяць до початку практики випускаючі кафедри проводять розподіл студентів по підприємствах-базах практики. Під час розподілу враховуються відповідність бази практики і теми наукової роботи чи дипломного проекту, схильності студентів до характеру роботи на підприємстві, а також персональні заявки від баз практики, що подані за два місяці до її початку.

За декілька днів до початку практики на відповідних кафедрах із студентами-практикантами проводяться організаційні збори, на яких пояснюються мета і завдання практики, готується необхідна документація: програма практики, персональні направлення на підприємство, індивідуальні завдання, план-графік проходження практики.

Основою для проведення виробничої практики є договір між університетом і підприємством базою практики.

Керівництво практикою здійснюється викладачами кафедри БНАУ і консультантом, призначеним адміністрацією підприємства з числа кваліфікованих фахівців із спеціальною вищою освітою.

Керівники практики від університету закріплюються наказом ректора. Відомості про них передаються на базу практики. Консультанти призначаються наказом керівництва підприємства – бази практики на весь період практики.

Керівник від університету зобов'язаний:

ознайомити студента із специфікою бази практики та особливостями її проходження;

визначати і конкретизувати індивідуальне завдання на практику відповідно до програми її проходження, залежно від специфіки підприємства та теми дипломної роботи, проекту;

після закінчення практики зробити письмовий висновок щодо звіту, перевірити наявність завірених печаткою характеристики і відгуку від консультанта з боку підприємства бази практики.

Консультант (керівник від бази практики) персонально організовує проведення практики закріпленого за ним студента, допомагає збирати матеріал для написання звіту.

У зв'язку з цим він зобов'язаний:

а) забезпечити практикантів необхідною інформацією відповідно до індивідуального завдання і програми практики;

б) надавати необхідні консультації, навчати правильного поведінню з документами, роз'яснювати методи і прийоми роботи, дотримання правил техніки безпеки;

г) передавати власний досвід і уміння організовувати виробничі процеси, аналізувати виробничі ситуації і роз'яснювати причини ухвалення рішення в різних ситуаціях, організувати зв'язок студента з іншими фахівцями;

д) контролювати ведення щоденника ходу практики і виконання завдань, поставлених керівником від університету, написати характеристику на студента;

ж) контролювати процес формування у студентів професійних навиків і умінь виконувати певні види робіт на посадах керівників середньої ланки;

Студент-практикант зобов'язаний:

- сумлінно виконувати всі види робіт і доручення, що даються консультантом і стосуються діяльності підприємства;

- якісно і у встановлені терміни виконувати всі завдання та види робіт, що передбачені програмою і індивідуальним завданням;

- регулярно вести щоденник виконуваних робіт;

- систематично інформувати консультанта-наставника про виконану роботу;

- у визначені терміни отримувати консультації наукового керівника;

- зібрати передбачені індивідуальним завданням матеріали для написання дипломного проекту (роботи);

- після закінчення практики представити на кафедру належним чином оформлені індивідуальний план-графік або щоденник, завірений консультантом, звіт про виконання програми практики (зразок титульного листа див. у Додатку), відгуки керівника від університету на звіт про практику, ділову характеристику за час перебування на практиці.

5. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ ЗВІТУ

Звіт складається в ході проходження практики по мірі вивчення і виконання робіт, він повинен бути побудований відповідно до розробленого індивідуального плану.

У звіті необхідно описати, як вивчалоя практикантом дане питання, якими документами, довідниками, нормами і нормативними актами він користувався і з якої літератури або комп'ютерної бази даних він узяв інформацію. Для цього роблять відповідні посилання в тексті на список використаних літературних джерел.

5.1 Загальні вимоги оформлення тексту звіту

Під час друкування звіту на листі формату А4 залишають поля: зліва – 3 см, справа - 1,5 см, знизу і зверху – 2,0 см. У разі використання текстового редактора Microsoft Word необхідно використовувати шрифт Times New Roman кегель 14 з інтервалом 1,5 між рядками.

Розділи (підрозділи) повинні бути пронумеровані арабськими цифрами. Підрозділи слід нумерувати арабськими цифрами в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і підрозділу, розділених крапкою.

Пункти нумеруються в межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу (розділи), підрозділу і пункту, розділених крапками.

Заголовки розділів починаються з окремого рядка прописними буквами, наприклад: ВСТУП, ОСНОВНА ЧАСТИНА і так далі. Заголовки підрозділів набирають малими буквами (окрім першої прописної) та виділяють жирним шрифтом. В кінці заголовка крапку не ставлять. Підкреслення і перенесення в заголовках не допускаються. Кожен розділ слід починати з нової сторінки, а підрозділи продовжують на попередній сторінці.

Нумерація сторінок повинна бути наскрізною: першою сторінкою є титульний лист, другою – зміст і т. д. Номер сторінки проставляється арабськими цифрами в правому верхньому кутку. На титульній сторінці номер сторінки не ставлять.

Якщо у звіті є малюнки і таблиці, які розмішують на окремих сторінках, їх необхідно включати в загальну нумерацію. Додатки і бібліографічний список також включаються в наскрізну нумерацію.

Кожна таблиця повинна мати порядковий номер і короткий чіткий заголовок (за наявності в роботі лише однієї таблиці, слово Таблиця і її номер не ставиться). Нумерація таблиць послідовна і наскрізна. Справа

над таблицею (на рівні «червоного рядка») розміщують напис: Таблиця з вказівкою порядкового номера і через тире - заголовка таблиці.

За необхідності великі таблиці допускається переносити на іншу сторінку. В разі перенесення частини таблиці на іншій сторінці слово Таблиця і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці; над іншими частинами пишуть слово Продовження. Якщо в роботі декілька таблиць, то після слова Продовження вказують номер таблиці, наприклад: Продовження табл. 1.

Ілюстрації (малюнки, фотографії, графіки, схеми і т. п.) позначають словом Рис. і підписують під рисунком. Рисунки і фотографії слід розміщувати звіті у тільки в тому випадку, якщо вони доповнюють текстовою матеріал.

Графіки, схеми, діаграми повинні бути чітко виконані на листах білого паперу, представляти графічний матеріал у вигляді фотографій не дозволяється.

Фотографії розміром 9х13 см (не менше) повинні бути достатньо контрастними і не мати ніяких дефектів (зламів, подряпин, чорнильних плям і т. п.).

Всі рисунки і фотографії внизу підписують і нумерують. На всі ілюстрації в тексті має бути посилання. У зв'язку з тим, що всі ілюстрації (фотографії, схеми, креслення тощо) іменуються рисунками, вони послідовно нумеруються арабськими цифрами в межах розділу. Зміст рисунків відображається у підписунокних підписах, у яких пояснюються всі цифрові і буквені позначення (позиції). Нумерація ілюстрацій повинна бути наскрізною. Далі через дефіс із великої букви вказується назва рисунка, а в дужках автор і рік видання літературного джерела, з якого узятий рисунок. Рисунок, виконаний з натури, наголошується словом Оригінальний.

Бібліографічний список оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 2015 починається з офіційно-документальних матеріалів (Закони України, Постанови Кабміну, ДБНи). Нумерація джерел наскрізна.

Назви вітчизняних джерел літератури розташовуються строго в алфавітному порядку авторів книг, статей в журналах і збірках наукових праць, а якщо автор відсутній, то заголовки книг, збірок і так далі.

Перелік іноземної літератури дається в порядку латинського алфавіту, після посилань на вітчизняних авторів і видання.

5.2. Порядок захисту звіту

Публічний захист звітів із проходження практики проводиться у встановлені кафедрою терміни за наявності позитивної характеристики і відгуку консультанта та наукового керівника перед комісією, у складі виклада-

чів кафедри за присутності студентів. Склад комісії призначається деканатом. На захисті звіту студент повинен показати глибокі знання в галузі садово-паркового і ландшафтного будівництва та зеленого господарства з усіх питань, передбаченим програмою. Захист оцінюється за 5-бальною шкалою. Під час захисту звіту дозволяється використовувати презентації виконані в програмі Power Point в яких студент демонструє фотографії, зняті під час практики, схеми і рисунки, що дозволяють ілюструвати текст доповіді, таблиці, графіки, які відображають результати проведених досліджень. Рисунки і фотографії мають бути підписані. На першому слайді вказують назву бази практики, прізвище студента та строки проходження практики. На наступному слайді вказують мету і завдання практики. Далі наводять коротку характеристику бази практики. Презентація, так само як і звіт, має відображати хід виконання завдань, поставлених перед студентом перед початком практики.

Під час захисту зачитується ділова характеристика на студента з місця практики. Члени комісії ознайомлюються зі звітом, висновками керівника практики та рецензента, задають уточнюючі питання.

У разі отримання незадовільної оцінки під час захисту звіту з практики, або негативних відгуків студент направляється на додаткове проходження практики з метою доопрацювання звіту. Інакше студент не допускається до державних іспитів і захисту дипломного проекту і може бути відрахований за невиконання учбового плану.

6. ЗВІТНІ ДОКУМЕНТИ

1. ДОГОВІР на проведення виробничої практики.
2. ХАРАКТЕРИСТИКА з місця проходження практики.
3. КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК (ЩОДЕННИК) проходження виробничої практики.
4. ЗВІТ про проходження виробничої практики.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ
І ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИК**
для студентів агробіотехнологічного факультету
Спеціальності 206 – садово-паркове господарство

**Лавров В.В., Роговський С.В., Олешко О.Г.,
Іщук Л.П., Масальський В.П., Крупа Н.М.,
Жихарєва К.В., Стругинська Ю.В.**

*Редактор – І.М. Вергелес
Комп'ютерне верстання: С.І. Сидоренко*

Підписано до друку 04.12.2018.
Формат 60x84¼. Ум. др. арк. 1,57. Тираж 100.
ФОП Васильєв, св. № 065147.
09100, м. Біла Церква, б-р Олександрійський, 86. Тел. 6-32-51.

